kohaselt. A. 1929 laiendati ülikooli raamatukoguhoonet, mispuhul ehitati endistele lisaks ajakohased 7-kordsed magasiniruumid. Oma ametialalise töö kõrval on P. a-st 1925 pidanud Tartu ülikoolis loenguid bibliograafia ja raamatukogunduse üle; ta on olnud tegev ms. ka E. Raamatukoguhoidjate Ühingus esimehena 1929—30, Rahvusvahelise Vaimse Koostöö Komitee Eesti komisjonis abisekretärina a-st 1931 ja sekretärina a-st 1938, „Vanemuise" teatrivalitsuses, Õp. E. S-s, Kultuurkapitali Nõukogus jm. P. on avaldanud oma erialal artikleid perioodilisis väljaandeis, nagu „Raamatukogu", „Areng", „Ajalooline Ajakiri", Õp. E. S-i Aastaraamat, „Gutenberg-Jahrbuch", „Baltic Countries", *Svio-Estonica*, „Eesti Kirjandus", koguteoses „Korp. Sakala" (1934) jm. P. tähtsamaist töist nimetatagu: „Kirja ja raamatu ajalugu. Bibliograafia. Raamatukogude ajalugu" (litogr., Tall., 1926), „Tartu ja Tartu-Pärnu ülikoolide trükikoda" (Tartu, 1932), „Eesti raamatu arengulugu" (Tartu, 1933), „Raamat ja tema sõbrad" (Tartu, 1934), „Eesti üliõpilaskonna keskorganisatsiooni loomiskatsed" (teoses „Tartu üliõpilaskonna ajalugu", Tartu, 1932) ja „Tallinna esimesed eratrükikojad XVIII sajandi lõpul ja XIX sajandi esimesel poolel" (Vana Tallinn, III kd., Tall., 1938). Ta on mälestustesarja „Marseljeesist Internatsionaalini" toimetajaid a-st 1936.

Isikl. jm. saadud andmed. *J. V.*

**PULCK (Pulgk, Bolck, Bolcken, Vulleck), Johann,** Saare-Lääne piiskopkonna tegelane, eestlane (lähemad eluloolised andmed puuduvad), pärines Tartust, õppis 1509 Rostocki ülikoolis, oli a-st 1514 *notarius publicus* Haapsalus, a-st 1517 Läänemaa maakirjutaja, a-st 1519 vikaar ja 1522—35 Saaremaa kiriku kanoonik ning toimis selles ametis 1527—34 skolastikuna, 1531—32 ökonoomina ja 1533 fabrikaatorina. P. käis koos Jürgen v. Ungern'iga Ungurpils'ist (Pürkeln'ist) Saare-Lääne piiskopi saadikuna keiser Karl V juures ja oli hiljemini vastupiiskop Brandenburgi markkrahvi Wilhelmi (vt.) pooldaja, leppis aga 1534 jälle piiskop Reinhold v. Buxhövden'iga. Et teda nimetatakse puhuti mittesakslaseks („her Johann undudescke Pulck"), oli ta päris tõenäoselt eesti päritoluga ja on vist küll identne 1518. a. Läänemaa vakuraamatu koostajaga, kes nimetab end Johannes Pal'iks. Järelikult on ta viimasel juhul tõlkinud oma nime saksa keelde.

F. v. Stackelberg, Das älteste Wackenbuch der Wiek (Õp. E. S-i Aastaraamat 1927, ilm. 1929, lk. 81 jj.); L. Arbusow, Geistl. *H. L.*

**PULL,** vt. **BULL.**

**PULLERITS, Albert,** statistik, sünd. 8. I 1892 vkj. Viljandimaal Holstre v. Pulleritsu algkooli juhataja pojana, õppis kohalikus algkoolis, Pärnu gümnaasiumis ja kõrgemail põllumajanduslikel kursusil Peterburi põllumajanduslikus instituudis. Ta on olnud tegev põllumajanduslikul uurimisel Smolenskis 1913, Volga ja Mariinski süsteemi laevanduse uurimisel 1914, Smolenski kub-s semstvo maahinde ja põllumajandusliku uurimise rühma juhatajana 1914. Pärast sõjaväeteenistust oli P. 1917—20 Stavropoli kub-u semstvo statistika-büroo juhataja abi ja hiljemini juhataja, seejärel Donimaa põllumajanduse statistika, Kubanimaa majandusstatistika ja lõpuks Kubani ja Musta mere maade põllumajanduse statistika juhataja. Ta on juhatanud üleriiklikku põllumajanduslikku üleskirjutust Stavropoli kub-s 1917 ja Kubanimaal 1920. A-st 1921 on P. Riigi Statistika Keskbüroo direktor, mis asutise ta organiseeris seni üksikute asutiste juures töötanud statistikaosakondade liitmise teel ja nende ametnikkude rakendamisega süstemaatilisele tööle. — P-i juhatusel omandas eesti statistika peagi rahvusvahelise tunnustuse. Ta esindas Eestit Rahvusvahelise Statistika Instituudi istungjärkudel Brüsselis, Roomas, Varssavis, Tokios ja Ateenas; 1926. a. valiti ta mainitud instituudi liikmeks, 1927 Ungari Statistika Ühingu auliikmeks, 1933 Rahvusvahelise Administratiivteaduste Instituudi ja 1936 Ameerika Ökonomeetria Seltsi liikmeks. P. organiseeris 1930. a. Põllumajandusliku Konjunktuurbüroo ja selle asemele 1934. a. Konjunktuurinstituudi, mis asutiste juhatuse esimeheks ta on olnud algusest saadik. Ta on samuti toimetanud 1930—34 nädalakirja „Põllumajanduseturg", a-st 1934 kuukirja „Konjunktuur" ja a-st 1935 ühtlasi nädalakirja „Majandusteated". P-i sulest on ilmunud ms. brošüürid „Väliskaubanduse arvestamise põhimõtted" (Tall., 1924), „Statistika korralduse

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 250